

T.C.
NİĞDE VALİLİĞİ
Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 43626428-120-E.22257

02.09.2019

Konu : Özel öğretim kurumlarında görev yapan personelin çocuklarının burs ve ya indirimden yararlanması

İlgi : 25.10.2018 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, okullarınızda 5580 sayılı Özel Öğretim Kanununun 13 üncü maddesi çerçevesinde %3 oranında ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlü olduğunuzu, kontenjanın dolmadığı durumlarda okullarınızda görev yapmakta olan öğretmen, yönetici ve diğer personelin çocuklarının bu kontenjandan faydalandırıldığı, ayrıca, okullarınızda personelinizin çocuklarının yine ücretsiz veya %50 indirimli oranda okutulduğu belirtilerek, yapılan bu indirimlerin ücretliye sağlanan menfaat kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde, "*Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında "*Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir*

vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." denilmiş, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde ise "Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı" hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 13 üncü maddesinde, "...

Kurumlar, öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlüdür. Bakanlıkça bu oran yüzde ona kadar artırılabilir

Ücretsiz okutulacak öğrencilerin yüzdesi, seçimi ve kurumlara kabul şartlarına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurumlar ayrıca, öğrenim bursu verebilirler. Öğrenim bursu verilmesine ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

... " hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, konu ile ilgili olarak 11/02/2009 tarih ve 27138 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz veya Burslu Okutulacak Öğrenci ve Kursiyerler Hakkında Yönetmeliğinin;

5 inci maddesinde, "(1) Kurumlar, öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlüdür. Bakanlıkça bu oran yüzde ona kadar artırılabilir. Ücretsiz okutmada şehit ve malûl gazi çocuklarına öncelik verilir. Aynı kuruma başvurunun ücretsiz okuma kontenjanından fazla olması hâlinde yerleştirme valilikçe yapılır. Şehit ve malûl gazi çocuklarından kuruma başvuruda bulunulmaması hâlinde, yüzde üçlük oranın tamamından kayıtlı öğrenci ve kursiyerler yararlandırılır.

(2) Kurumların ücretsiz okutacakları öğrenci ve kursiyer oranı, kurumların türü, eğitim programları gibi hususlar göz önünde bulundurularak öğrenci ve kursiyer sayısına göre **her yıl Bakanlıkça tespit edilir."**

7 nci maddesinde, "(1) Kurumlarda ücretsiz okumak için başvuracak öğrenci ve kursiyerlerde;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması veya Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayıp Türkiye'de yaşayan soydaşlarımız ya da akraba topluluğundan olması,

b) Okullarda ücretsiz okuyacak öğrencilerin bir önceki sınıfını geçmiş olması,

c) Okullarda ücretsiz okuyacak öğrencilerin davranış notu indirilmemiş olması şartları aranır. Ancak, kimsesiz ve maddi imkânlardan yoksun olan öğrenci ve kursiyerlere öncelik tanınır.

(2) Şehit veya malûl gazi çocuklarından, ayrıca şehit veya malûl gazinin mensubu olduğu kurumdan alınacak şehit veya malûl gazi belgesi istenir."

14 üncü maddesinde, "(1) Ders ya da sınavlardaki başarıları veya bilim, kültür, sanat, spor ve benzeri alanlardaki başarılarından veya maddi imkânsızlıklarından dolayı öğrenci ve kursiyerlere kurumlarca karşılıksız olarak burs verilebilir. Burs verilecek öğrenci ve kursiyerler için sınav yapamaz.

(2) Kurumlar, burs verme şartlarını, bursun miktarını, burs süresini ve burs verecekleri öğrenci ve kursiyer sayısı ile bursun hangi durumlarda kesileceğini belirleyip il millî eğitim müdürlüğüne bilgi vererek uygular.

..."

15 inci maddesinde, "(1) **Burslu okutulacak öğrenci ve kursiyerlerin oranı veya sayısı kurumca belirlenir.** Burslu okutulacak öğrenci ve kursiyerlerin oranı, ücretsiz okutulacakların oranının dışında tutulur."

16 ncı maddesinde, "(1) Okul öncesi eğitim, ilköğretim veya orta öğretimdeki öğrencilere;

a) Bir yıllık öğrenim ücretinin karşılanması,

b) Öğrenimi süresince öğrenim ücretinin karşılanması,

c) Bir yıllık kırtasiye masrafının karşılanması,

ç) Millî Eğitim Bakanlığının resmî okul öğrencileri için tespit ettiği en az burs miktarı kadar harçlık ve benzeri şekillerde burs verilebilir.

(2) Okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumlarınca;

a) Öğrenim ücretinin karşılanması,

b) Kırtasiye masrafının karşılanması,

c) Millî Eğitim Bakanlığının resmî okul öğrencileri için tespit ettiği en az burs miktarı kadar harçlık ve benzeri şekillerde burs verilebilir."

açıklamaları yer almaktadır.

Özel öğretim kurumlarının, 5580 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik uyarınca, kurumda öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçü oranında, ücretsiz öğrenci okutma yükümlüğü bulunmaktadır. Ücretsiz okutulacak öğrencilere ilişkin şartlar da anılan Kanun ve Yönetmelikte belirlenmiştir. Aynı Kanun ve Yönetmelikte, ücretsiz okutulacak öğrencilerin dışında burslu öğrenci okutulmasına yönelik düzenlemelere de yer verilmiş, burslu okutulacak öğrencilerin taşınması gereken şartların neler olduğu ve burslu okutulacak öğrenci ve kursiyerlerin oranı veya sayısının nasıl belirleneceği düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, özel öğretim kurumu çalışanlarının çocuklarının da ilgili Kanun ve Yönetmelikte belirlenen şartları sağlamaları kaydıyla, anne ve babalarının çalıştığı özel öğretim kurumlarında ücretsiz veya burslu okuyabilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, çalışanlara sağlanan bir menfaatin ücret sayılarak vergilendirilebilmesi için, söz konusu menfaatin çalışanın hizmeti karşılığı olarak sağlanmış olması gerekmektedir.

Bu nedenle, kurumunuz yönetici, öğretmen ve diğer personel çocuklarının, 5580 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelikte belirlenen şartlarda ve ücretsiz okuyan öğrencilerde kurumda öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçü, burslu okuyan öğrencilerde ise belirlenen sayı içinde kalmak kaydıyla, ücretsiz veya burslu okutulmaları nedeniyle, tahsil edilmeyen bedellerin, çalışanlarınıza hizmeti karşılığı sağlanan bir menfaat olarak kabul edilmesi ve ücret sayılarak bu tutarlar üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılması söz konusu değildir.

Ancak, Kurumunuz personelinin çocuklarının 5580 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik kapsamı dışında ücretsiz, indirimli veya burslu okutulması halinde ise personelinizden tahsil edilmeyen tutarlar, personelinize sağlanan net menfaat (ücret) olarak değerlendirilecek ve brüte iblağ edilmek suretiyle, Gelir Vergisi Kanununun 61, 63, 94 ve 103 üncü maddeleri kapsamında gelir vergisi tevkifatına tabi tutulacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.